

Recenzja: Józef Węglarz, *Wychowanie fizyczne w opowieściach. Między teorią a praktyką*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2021

Eligiusz Madejski¹

¹ Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie, Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Recenzja książki

Recenzowana książka wpisuje się w listę lektur ukazujących problemy szkolnego wychowania fizycznego i poszukujących skutecznego ich rozwiązywania.

Przygotowanie takiego opracowania polega, jak pisał Maciej Demel (1973, s. 7), „na krytycznym atakowaniu współczesności, przewyżnianiu tradycji przeżytych i szkodliwych, podważaniu autorytetów, (...) ciągłym niepokojem i poszukiwaniem, na równoczesnej penetracji stanu aktualnego, jego genezy i perspektyw”.

Autor przygotował książkę w nieco innej formule. Swoją niepokoj o przyszłość wychowania fizycznego przedstawił w opowieściach, co nadaje pracy oryginalności. Józefa Węglarza można zaliczyć do grona nielicznych autorów, którzy subiektywnie, z odrobiną sarkazmu i humoru, odsłaniają słabości fizycznej edukacji. Jednocześnie, wykorzystując wieloletnie doświadczenie, Autor podpowiada jak dany problem rozwiązać.

Zaskakująca jest struktura książki, która „nie zmusza czytelnika do śledzenia treści w ustalonej kolejności bo każda opowieść stanowi odrębną jednostkę myślową. Poruszane problemy można zatem traktować w sposób dowolny, w zależności od potrzeb i zainteresowań, czy też zwyczajnej ciekawości” (s. 12).

Opowiadania zostały przygotowane na podstawie własnych (autorskich) przemyśleń, doświadczeń, obserwacji, odczuć, refleksji, a także retrospekcji. Według Autora „ich wartość byłaby niewielka, gdyby nieustannie korzystano z dorobku cudzych dokonań. Dlatego w sposób wyważony sięgano po myśli

Korespondencja

dr hab. Eligiusz Madejski

e-mail: eligiusz.madejski@awf.krakow.pl
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Bronisława Czecha w Krakowie
Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu
al. Jana Pawła II 78,
31-571 Kraków

Informacje o artykule

Historia artykułu

- Otrzymano: 2023-05-09
- Zaakceptowano: 2023-05-09
- Opublikowano: 2023-05-31

Wydawca

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie
ul. Mickiewicza 8, 33-100 Tarnów, Polska

Licencja

© by Author. Udostępniane na podstawie Międzynarodowej Licencji Publicznej Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach CC-BY-SA.

Konflikt interesów

Brak zadeklarowanych konfliktów.

Finansowanie

Publikacja nie była finansowana ze środków zewnętrznych.

innych Autorów, nawet tych z najwyższą nobilitacją, i tylko wtedy, kiedy wzniesiono problem lub poszukiwano jego uzasadnienia” (s. 12).

Książka, poza wstępem i zakończeniem, składa się z dwóch zasadniczych części, które zawierają od kilku do kilkunastu różnotematycznych opowieści, które zawierają od kilku do kilkunastu różnotematycznych opowieści. Na uwagę zasługują prowokujące i intrygujące czytelnika tytuły opowieści. Świadczy to o bardzo dobrym warsztacie pisarskim Autora. W obu częściach, opowieści poprzedzone są teoretycznym przesłaniem nawiązującym do treści opowiadań.

Pierwsza część składa się z ośmiu opowieści niejako przywołujących podstawowe założenia teorii wychowania fizycznego i poglądy teoretyków na różne kwestie fizycznej edukacji. Autor przyjął słuszną koncepcję, gdyż teoria jest integralną częścią praktycznego wychowania fizycznego i „daje fundamentalną wiedzę o misji, istocie, celach, procedurach, uwarunkowaniach wychowania fizycznego wobec edukowanych podmiotów, a także ustala powinności nauczycielskie w ciągle zmieniającej się rzeczywistości” (s. 51).

Część druga obejmuje piętnaście opowieści ukazujących niedoskonałości w praktyce szkolnego wychowania fizycznego. Autor zwraca uwagę na najistotniejsze problemy związane przede wszystkim z lekcją wychowania

fizycznego i pracą nauczycieli, wśród których „jest jak dotąd zbyt mało poszukujących i nowatorów” (s. 54).

Zaproponowane przez Autora treści opowiadań są przejawem Jego troski o przyszłość wychowania fizycznego, gdyż lekcja jest zarówno fundamentem wszechstronnego rozwoju dziecka, jak i przygotowaniem go do całożyciowego uczestnictwa w kulturze fizycznej. Z kolei nauczyciel jako jej twórca jest odpowiedzialny za treść lekcji. Należy podkreślić, że przygotowanie oryginalnej lekcji wymaga od nauczyciela nie tylko kreatywności, ale również właściwej postawy, która powinna stanowić wzór do naśladowania przez uczniów.

Zakończenie książki jest swego rodzaju rekapitulacją myśli Autora o przeszłości, teraźniejszości i przyszłości szkolnego wychowania fizycznego. Autor twierdzi, iż „trzeba nam oczekiwać innego, nowego, racjonalnego spojrzenia w naukach o wychowaniu fizycznym, a gdy się pojawi – spróbować mu zawierzyć, bo w nauce jest zawarta wielka nadzieja na pozytywne zmiany dla współczesności i na przyszłość” (s. 108).

Książkę *Wychowanie fizyczne w opowieściach. Między teorią a praktyką* polecam szczególnie nauczycielom wychowania fizycznego oraz studentom przygotowującym się do wykonywania tej profesji jako bardzo interesującą lekturę, która może być źródłem przemyśleń i refleksji o stanie fizycznej edukacji.